

การพัฒนา

เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ **วังหมอน**

กองยุทธศาสตร์การพัฒนาพื้นที่

บทนำ

การพัฒนาเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดนเป็นแนวทางการพัฒนาที่มีการวางกรอบการดำเนินงานในประเทศไทยมานานกว่า 10 ปี อย่างไรก็ตามที่ผ่านมาไม่มีกลไกการขับเคลื่อนการพัฒนาที่ชัดเจน ขณะที่ประเทศเพื่อนบ้านโดยรอบมีการเปลี่ยนแปลงนโยบายการพัฒนาประเทศ ทั้งการเปิดประเทศของเมียนมาเพื่อเปิดรับการลงทุนจากต่างประเทศ การพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษและการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่ใน สปป.ลาว การส่งเสริมการลงทุนจากต่างชาติในกัมพูชาด้วยการตั้งเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ และการยกระดับการพัฒนาอุตสาหกรรมในประเทศมาเลเซีย รวมทั้งการเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ซึ่งจะก่อให้เกิดโอกาสและภาวะคุกคามต่อการพัฒนาของไทย ดังนั้นการวางแนวทางการพัฒนาเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดนอย่างเหมาะสมจะส่งผลให้ประเทศไทยสามารถใช้ประโยชน์จากการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวเพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ต่อพื้นที่พัฒนาและประเทศไทยโดยรวม

การพัฒนาเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดนกับยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561 - 2580 และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560 - 2565

การพัฒนาของไทยในปัจจุบันมีการกระจุกตัวของการลงทุนและโครงสร้างพื้นฐานในภาคกลางและภาคตะวันออกซึ่งเป็นฐานการผลิตที่เป็นตัวขับเคลื่อนเศรษฐกิจหลักของประเทศ และแม้ว่าการพัฒนาพื้นที่ชายแดนจะมีความสำคัญมากขึ้น แต่ยังคงมีข้อจำกัดในบางพื้นที่ในหลายด้าน เช่น ด้านชายแดนซึ่งมีปัญหาคอขวด การขนส่งเชื่อมโยงระหว่างพื้นที่ชายแดนกับโครงข่ายการขนส่งหลักของประเทศยังไม่สะดวก แรงงานต่างด้าวซึ่งมีการลักลอบเข้ามาทำงานอย่างผิดกฎหมาย ความไม่สงบในพื้นที่ซึ่งทำให้ภาคเอกชนไม่กล้าเข้าไปลงทุน เป็นต้น

ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขันภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 - 2580) ได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดนทั้งในด้านการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยว โดยคำนึงถึงจุดเด่นของแต่ละพื้นที่ การพัฒนาระบบสาธารณูปโภคสาธารณูปการ การอำนวยความสะดวกด้านการค้าการลงทุนทั้งในด้านข้อมูล แรงงาน และกฎระเบียบต่าง ๆ รวมทั้งมาตรการสนับสนุนให้เกิดการลงทุนในอุตสาหกรรมและบริการเป้าหมายที่มีการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม และการสร้างมูลค่าเพิ่ม โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาที่ยั่งยืน

นอกจากนี้ ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาภาค เมือง และพื้นที่เศรษฐกิจภายใต้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2565) ได้กำหนดให้พัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษชายแดนเป็นพื้นที่เศรษฐกิจใหม่และประตูเศรษฐกิจเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้านในพื้นที่เป้าหมายเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดน 10 พื้นที่ ได้แก่ ตาก สระแก้ว สงขลา หนองคาย นครพนม มุกดาหาร ตราด กาญจนบุรี เชียงราย และนราธิวาส โดยให้ความสำคัญกับการส่งเสริมและอำนวยความสะดวกในการลงทุน สนับสนุนและยกระดับกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและสอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่ ส่งเสริมให้ภาคประชาชนและภาคีการพัฒนาเข้ามามีส่วนร่วมและได้รับประโยชน์จากการพัฒนา และบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมภายใต้กระบวนการมีส่วนร่วม ดังนั้น การจัดตั้งเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดนจึงเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการพัฒนาประเทศตามทิศทางของการพัฒนาภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12

การพัฒนาเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษในต่างประเทศ

จากการศึกษาเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษของต่างประเทศพบว่า ปัจจัยที่จะทำให้การพัฒนาประสบความสำเร็จ ได้แก่ (1) วัตถุประสงค์ของการพัฒนาเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์โดยรวมของการพัฒนาประเทศ เพื่อให้การพัฒนาเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษสามารถเป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไปในทิศทางที่ต้องการ (2) กิจกรรมทางเศรษฐกิจในเขตพัฒนาเศรษฐกิจ

กลยุทธ์ในการพัฒนาเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดน ประกอบด้วย (1) การสร้างพื้นที่เศรษฐกิจใหม่ โดยเน้นบริเวณชายแดนเพื่อใช้ประโยชน์จากการเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน (2) การสนับสนุนการลงทุนของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ของไทยและการลงทุนต่อเนื่องของไทยในประเทศเพื่อนบ้าน และ (3) การจัดระเบียบพื้นที่เศรษฐกิจชายแดน เพื่อสร้างเสริมความมั่นคง แก้ปัญหาแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมายและสินค้าเกษตรลักลอบจากประเทศเพื่อนบ้าน โดยรัฐจะสนับสนุนโครงสร้างพื้นฐาน สิทธิประโยชน์การลงทุน การบริหารแรงงานต่างด้าวแบบไป-กลับ การให้บริการจุดเดียวเบ็ดเสร็จ และการอื่นที่จำเป็นเพื่อรองรับการพัฒนา โดยดำเนินงานภายใต้หลักการดังนี้

- การพัฒนาดำเนินงานภายใต้กรอบกฎหมายปัจจุบัน โดยมีกฎหมายหลักที่เกี่ยวข้อง เช่น กฎหมายศุลกากร กฎหมายส่งเสริมการลงทุน กฎหมายแรงงาน กฎหมายการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย กฎหมายส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม เป็นต้น เพื่อให้การพัฒนาสามารถเกิดผลเป็นรูปธรรมได้โดยเร็ว

- ภาครัฐ เอกชนและประชาชนร่วมมือกัน โดยรัฐเป็นผู้ให้สิทธิประโยชน์ จัดเตรียมโครงสร้างพื้นฐานและปรับปรุงกฎระเบียบ ภาคเอกชนเป็นผู้ลงทุน และประชาชนมีส่วนร่วมและได้รับประโยชน์จากการพัฒนา

- การพัฒนาต้องไม่ส่งผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม สังคมและความมั่นคงของประเทศ เพื่อให้การพัฒนาเป็นที่ยอมรับและเกิดการพัฒนายั่งยืน

- การดำเนินการต้องมีความยืดหยุ่นและสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามสถานการณ์ เพื่อให้เกิดการใช้ทรัพยากรในการพัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

- พื้นที่พัฒนา กำหนดตามเขตปกครอง เช่น อำเภอหรือตำบล เพื่อให้มีจุดยึดโยงทางภูมิศาสตร์ที่ชัดเจนและสามารถใช้ข้อมูลร่วมกันระหว่างหน่วยงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และให้ง่ายต่อการบริหารจัดการ

ที่ตั้งเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดนของไทย

คณะกรรมการ กนพ. ได้กำหนดพื้นที่เพื่อจัดตั้งเป็นเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดนซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีความได้เปรียบด้านที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ ศักยภาพและความพร้อมในการพัฒนา ความจำเป็นที่ต้องมีการพัฒนาเป็นพิเศษหรือเร่งด่วน และประชาชนและภาคส่วนในพื้นที่ให้การยอมรับและการสนับสนุน รวมทั้งการพัฒนาไม่ส่งผลกระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ โดยได้กำหนดพื้นที่ในระดับตำบลในอำเภอต่าง ๆ เพื่อจัดตั้งเป็นเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดนใน 2 ระยะ ได้แก่ **ระยะแรก 5 แห่ง** ได้แก่ (1) อำเภอแม่สอด พบบพระ และแม่ระมาด จังหวัดตาก (2) อำเภออรัญประเทศ และวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว (3) อำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด (4) อำเภอเมือง ห้วยน้ำใหญ่ และคอนตาล จังหวัดมุกดาหาร และ (5) อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา และ**ระยะที่สอง 5 แห่ง** ได้แก่ (1) อำเภอเมือง และสระใคร จังหวัดหนองคาย (2) อำเภอเมือง ตากใบ ยี่งอ แวง และสุไหงโก-ลก จังหวัดนราธิวาส (3) อำเภอแม่สาย เชียงแสน และเชียงของ จังหวัดเชียงราย (4) อำเภอเมือง และท่าอุเทน จังหวัดนครพนม และ (5) อำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี โดยเป็นเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดนที่จัดตั้งอยู่บริเวณชายแดนไทย-เมียนมา 3 แห่ง ได้แก่ เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษตาก กาญจนบุรี และเชียงราย (อำเภอแม่สาย และเชียงแสน) ตั้งอยู่บริเวณชายแดนไทย-สปป.ลาว 4 แห่ง ได้แก่ เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษมุกดาหาร นครพนม หนองคาย และเชียงราย (อำเภอเชียงแสน และเชียงของ) ตั้งอยู่บริเวณชายแดนไทย-กัมพูชา 2 แห่ง ได้แก่ เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษสระแก้ว และตราด และตั้งอยู่บริเวณชายแดนไทย-มาเลเซีย 2 แห่ง ได้แก่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษสงขลา และนราธิวาส

ขอบเขตของพื้นที่ที่จะพัฒนาทั้ง 2 ระยะครอบคลุมพื้นที่ 90 ตำบลที่อยู่ติดชายแดนใน 23 อำเภอ พื้นที่รวมประมาณ 3.9 ล้านไร่ (6,220 ตารางกิโลเมตร) ซึ่งพื้นที่ชายแดนทั้ง 10 แห่งดังกล่าวมีมูลค่าการค้าชายแดนรวมกันสูงถึง 9.8 แสนล้านบาท คิดเป็นประมาณร้อยละ 90 ของมูลค่าการค้าชายแดนไทยกับประเทศเพื่อนบ้านทั้งหมด และมีศักยภาพสูงในการพัฒนาเป็นฐานการผลิตเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน

แนวทางการพัฒนาเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดน

การพัฒนาเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดนเกี่ยวข้องกับการพัฒนาในหลายมิติ ทั้งในด้านกายภาพ เศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และต้องอาศัยความร่วมมือของทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐ ท้องถิ่น เอกชนและประชาชนในพื้นที่สนับสนุนการพัฒนาดังนั้นจึงจำเป็นต้องมีแผนพัฒนาที่เกิดจากการบูรณาการความคิด ข้อมูลและการวิเคราะห์เพื่อใช้เป็นกรอบในการกำหนดแนวทางการพัฒนา แผนงาน โครงการและมาตรการ ซึ่งจะ

นำไปดำเนินงานให้เกิดการพัฒนาไปในทิศทางเดียวกันอย่างเป็นองค์รวม และเกิดผลในทางปฏิบัติเป็นรูปธรรมอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล รวมทั้งก่อให้เกิดประโยชน์ต่อพื้นที่และประเทศโดยรวม

ดังนั้น แนวทางในการดำเนินงานเพื่อส่งเสริมการพัฒนาเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ ภาครัฐได้ให้การสนับสนุนในด้านต่าง ๆ ทั้งสิทธิประโยชน์ในการลงทุน กิจการเป้าหมายที่จะให้การสนับสนุนเป็นพิเศษ มาตรการสนับสนุนด้านแรงงาน การจัดตั้งศูนย์บริการเบ็ดเสร็จ (One Stop Service: OSS) ด้านการลงทุน การจัดตั้งศูนย์บริการเบ็ดเสร็จด้านแรงงาน สาธารณสุข และความมั่นคง การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และการจัดหาที่ดินเพื่อนำร่องการลงทุน

นอกจากนี้ เพื่อให้การขับเคลื่อนเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดนเกิดผลที่เป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น คณะกรรมการ กนพ. ได้กำหนดกรอบแนวทางการพัฒนาที่ให้ความสำคัญกับการค้าและการท่องเที่ยวมากขึ้น โดยเร่งรัดการดำเนินงานโครงการและมาตรการของหน่วยงานที่รับผิดชอบให้เกิดผลเป็นรูปธรรม และเพิ่มจุดเน้นการพัฒนาที่สนับสนุนความร่วมมือข้ามพรมแดนระหว่างไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน ซึ่งเป็นการเปลี่ยนพรมแดนให้เป็นสะพานเชื่อมโยงกับประเทศต่าง ๆ (Border to Bridge) เพื่อประโยชน์ร่วมและเกิดการพัฒนาไปด้วยกัน เพิ่มศักยภาพและสร้างโอกาสให้ SMEs ลงทุนในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ และเปิดโอกาสให้เอกชนลงทุนในพื้นที่มากขึ้น ดังนี้

(1) เร่งรัดการดำเนินโครงการและมาตรการสำคัญใน 10 เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษให้แล้วเสร็จเพื่อเป็นประตูเศรษฐกิจเชื่อมโยงการค้า การลงทุนและการท่องเที่ยว โดยให้ความสำคัญกับการก่อสร้างโครงสร้างพื้นฐานและด่านศุลกากร การเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน การเพิ่มประสิทธิภาพด่าน CIQ (Customs, Immigration and Quarantine) การเร่งดำเนินงานตามความตกลงการขนส่งข้ามพรมแดนในอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง (GMS Cross Border Transport Agreement) ร่วมกับประเทศเพื่อนบ้าน การเพิ่มประสิทธิภาพ OSS การเปิดโอกาสให้ภาคเอกชนมีส่วนร่วมในการให้ข้อมูลแก่นักลงทุน และการประชาสัมพันธ์ดึงดูดนักลงทุน การจัดทำผังเมืองรวม และการเร่งจัดหาที่ดินเพื่อใช้เป็นพื้นที่พัฒนา

(2) กำหนดพื้นที่ศักยภาพการลงทุนสูง 4 เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ ได้แก่ เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษตาก สงขลา สระแก้ว และมุกดาหาร โดยเพิ่มจุดเน้นการพัฒนาเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษให้เชื่อมโยงและเกื้อกูลกับประเทศเพื่อนบ้าน และกำหนดมาตรการเพิ่มเติมที่จะช่วยสนับสนุนการพัฒนาในพื้นที่ศักยภาพการลงทุนสูง (เพิ่มศักยภาพและให้โอกาส SMEs ในการลงทุน ร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเชื่อมโยงและกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่จะได้รับประโยชน์ร่วมกัน เร่งแก้ไขปัญหาการค้าและการขนส่งข้ามพรมแดนและเพิ่มความสะดวกในการข้ามแดนของบุคคล เน้นการทำกรตลาดและประชาสัมพันธ์ในกลุ่มประเทศ CLMV ให้มากขึ้น) รวมทั้งเปิดโอกาสให้เอกชนเข้ามาลงทุนในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษมากขึ้น

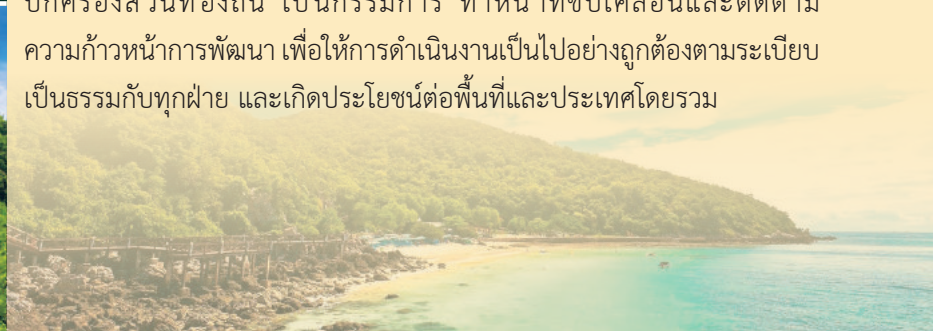
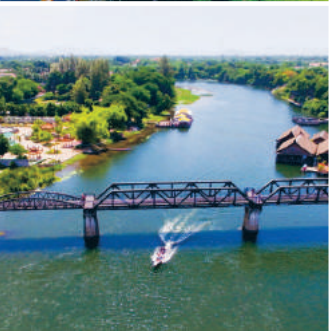

(3) เน้นการท่องเที่ยว การค้าและ
บริการใน 6 เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ ได้แก่
เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษตราด หนองคาย
นครพนม เชียงราย กาญจนบุรี และนราธิวาส
โดยกำหนดบทบาทที่ควรสนับสนุนในแต่ละเขต
พัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ โดยตราดเป็นประตูการค้า
ทางทะเลสู่กัมพูชาและเวียดนามตอนใต้ และ
การท่องเที่ยวทางทะเล หนองคายเป็นที่อยู่อาศัย
ชั้นนำของประเทศในกลุ่มอนุภูมิภาคุ่มแม่น้ำโขง
การค้าและการท่องเที่ยวเชื่อมโยงสองฝั่งแม่น้ำโขง
(ซึ่งรวมถึงเวียงจันทน์ และหลวงพระบาง) รวมทั้ง
การบริการศึกษา (ให้บริการประชาชนในพื้นที่
และ สปป.ลาว) และศูนย์ส่งเสริมสุขภาพครอบครัว
นครพนมเป็นศูนย์โลจิสติกส์สู่จีนตอนใต้ (กวางสี)
และเวียดนาม และการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

เชียงรายเน้นการค้าและการท่องเที่ยวเชื่อมโยง 4 ชาติ (ไทย-เมียนมา/ลาว-จีน
ตอนใต้ (ยูนนาน)) และศูนย์โลจิสติกส์สู่จีนตอนใต้ (ยูนนาน) กาญจนบุรีเน้นการ
ท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ ธรรมชาติและวัฒนธรรม และธุรกิจบริการที่ต่อเนื่อง
และนราธิวาสเน้นการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและธรรมชาติ และธุรกิจบริการ
ที่ต่อเนื่องจากการท่องเที่ยว และการค้าปลีกบริเวณชายแดน

กลไกการบริหารจัดการเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ ชายแดน

คณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ (กนพ.) ซึ่งเป็น
คณะกรรมการระดับชาติ ที่มีสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
(สศช.) เป็นฝ่ายเลขานุการ เป็นกลไกหลักในการพัฒนาเขตพัฒนาเศรษฐกิจ
พิเศษชายแดน โดยมีคณะอนุกรรมการภายใต้ กนพ. รวม 6 คณะ ได้แก่
(1) ด้านสิทธิประโยชน์ กำหนดพื้นที่ และศูนย์บริการเบ็ดเสร็จด้านการ
ลงทุน (2) ด้านศูนย์บริการเบ็ดเสร็จด้านแรงงาน สาธารณสุข และความมั่นคง
(3) ด้านโครงสร้างพื้นฐานและด้านศุลกากร (4) ด้านการจัดหาที่ดินและบริหาร
จัดการ (5) ด้านการตลาดและประชาสัมพันธ์ และ (6) ด้านการขับเคลื่อน
เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษระดับพื้นที่ โดยคณะอนุกรรมการทำหน้าที่
พิจารณากลับกรองและกำหนดแนวทางการพัฒนาแผนงาน โครงการ
และมาตรการ เสนอ กนพ. พิจารณาเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป สำหรับ
ในระดับพื้นที่มีคณะกรรมการ/คณะทำงานเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ
ระดับจังหวัด ซึ่งประกอบด้วยผู้แทนหน่วยงานภาครัฐ เอกชนและองค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นกรรมการ ทำหน้าที่ขับเคลื่อนและติดตาม
ความก้าวหน้าการพัฒนา เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างถูกต้องตามระเบียบ
เป็นธรรมกับทุกฝ่าย และเกิดประโยชน์ต่อพื้นที่และประเทศโดยรวม

ความก้าวหน้าการดำเนินงาน

ในการดำเนินงานที่ผ่านมา รัฐบาลได้ให้การสนับสนุนการดำเนินโครงการและมาตรการต่าง ๆ ทั้งในด้านสิทธิประโยชน์ส่งเสริมการลงทุน ทั้งที่เป็นภาษีและมีใช้ภาษี ด้านการบริหารจัดการแรงงานซึ่งแรงงานต่างด้าวกัมพูชาและเมียนมาสามารถเข้ามาทำงานในแบบไป-กลับได้แล้ว การจัดตั้งศูนย์บริการเบ็ดเสร็จด้านการลงทุนและแรงงานที่เปิดให้บริการแล้วทั้ง 10 พื้นที่ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานตามแผนซึ่งโครงการสำคัญจะทยอยแล้วเสร็จในปี 2562 - 2563 การจัดหาพื้นที่พัฒนาเพื่อให้เอกชนเช่าดำเนินการ โดยสระแก้วและตราดมีผู้ลงทุนพัฒนาพื้นที่แล้ว การพัฒนาสังคมทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยมีการจัดสรรงบประมาณดำเนินโครงการอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่ปี 2559 - ปัจจุบัน เช่น การพัฒนาสาธารณสุขชายแดน การบริหารจัดการชายแดน ด้านความมั่นคงการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การประชาสัมพันธ์และการตลาด และการบริหารจัดการผลิตผลทางการเกษตรในพื้นที่ชายแดนโดยสนับสนุนสหกรณ์การเกษตรในพื้นที่ให้มีการรวบรวมและรับซื้อสินค้าเกษตรจากประเทศเพื่อนบ้านเพื่อนำมาปรับปรุงคุณภาพหรือแปรรูปใช้เป็นวัตถุดิบภายในประเทศ

ปัจจัยสู่ความสำเร็จ

ในการพัฒนาเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดนให้ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์มีปัจจัยสำคัญที่เป็นเงื่อนไขที่จะส่งผลกระทบต่อการทำงาน ได้แก่ ความต่อเนื่องของนโยบายของรัฐบาลที่จะสนับสนุนการดำเนินงานทั้งในด้านการจัดสรรงบประมาณและการกำหนดมาตรการที่จะสนับสนุนการพัฒนา ความพร้อมของโครงสร้างพื้นฐานที่จะดึงดูดและสนับสนุนการลงทุนจากทั้งในและต่างประเทศ การยอมรับของประชาชนที่จะสนับสนุนการพัฒนาให้มีความต่อเนื่องและเกิดความยั่งยืน สิทธิประโยชน์ด้านการลงทุนที่มีความได้เปรียบกว่าการลงทุนในพื้นที่อื่น การบริหารจัดการที่มีความรวดเร็วและยืดหยุ่น และความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้านที่จะสนับสนุนให้เกิดความร่วมมือในการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจร่วมกัน รวมทั้งการตลาดและการประชาสัมพันธ์เพื่อให้นักลงทุน ประชาชนและภาคีการพัฒนาที่เกี่ยวข้องได้รับรู้ข้อมูลที่ถูกต้องอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งการจัดตั้งศูนย์บริการเบ็ดเสร็จเพื่อให้บริการและอำนวยความสะดวกในการลงทุนและการจ้างงาน ตลอดจนการกระจายผลประโยชน์ให้กับประชาชนในพื้นที่

บทสรุป

การพัฒนาเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดนเป็นงานที่ต้องดำเนินการในลักษณะที่มีพลวัต (Dynamic) สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง จึงต้องคาดการณ์ถึงการเปลี่ยนแปลงที่จะมีในอนาคต และต้องการเงินลงทุนและปัจจัยสนับสนุนเพื่อให้การพัฒนาสามารถเกิดขึ้นได้ โดยคำนึงถึงผลกระทบสู่ภายนอก และการยอมรับของประชาชนและภาคีการพัฒนาที่เกี่ยวข้อง ดังนั้นการพัฒนาเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดนจำเป็นต้องได้รับการบูรณาการอย่างรอบด้าน แบ่งการดำเนินการเป็นระยะและดำเนินการอย่างค่อยเป็นค่อยไป และมีการประเมินผลการดำเนินงานทั้งจากหน่วยงานผู้รับผิดชอบโครงการและหน่วยงานในพื้นที่ ภายใต้ความร่วมมือจากทุกภาคส่วนในสังคม เพื่อให้การลงทุนมีความสอดคล้องกับความต้องการของพื้นที่ และก่อให้เกิดประโยชน์อย่างแท้จริง รวมทั้งสามารถนำผลการพัฒนาที่เกิดขึ้นมาใช้วางแผนพัฒนาในระยะต่อไป ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล นอกจากนี้ จะต้องร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านในการร่วมกันพัฒนาเพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ร่วมซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน จึงจะสามารถขับเคลื่อนการพัฒนาได้สำเร็จผลตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

เอกสารอ้างอิง

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. การค้าชายแดนและการค้าผ่านแดนกับประเทศเพื่อนบ้าน ปี 2560. กันยายน 2561

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดน. กันยายน 2559

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561 - 2580
สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560-2564

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. เอกสารประกอบการประชุมคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ (กนพ.) ครั้งที่ 2/2560 วันที่ 17 พฤศจิกายน 2560